

Europska komisija

Zajednička provedbena strategija za Okvirnu direktivu o vodama (2000/60/EK)

Dokument s uputama br. 14

**Upute o postupku interkalibracije
2004.-2006.**

**ZAJEDNIČKA PROVEDBENA STRATEGIJA
ZA OKVIRNU DIREKTIVU O VODAMA (2000/60/EK)**

Dokument s uputama br. 14

Upute o postupku interkalibracije 2004.-2006.

Odricanje odgovornosti:

Ovaj tehnički dokument razvijen je u sklopu programa suradnje u kojem je sudjelovala Europska komisije, sve države članice, zemlje kandidatkinje za pristupanje, Norveška te drugi dionici i nevladine organizacije. Dokument treba shvatiti kao neformalan sporazumni stav o najboljoj praksi s kojim su se suglasili svi partneri. Međutim, dokument ne predstavlja nužno službeni, formalni stav bilo kojeg od partnera. Stoga, stavovi izraženi u ovom dokumentu ne predstavljaju nužno stavove Europske komisije.

Europe Direct usluga je koja vam pomaže pronaći odgovore na vaša pitanja o Europskoj uniji

Novi besplatni broj telefona:

00 800 6789 10 11

Velika je količina dodatnih informacija o Europskoj uniji dostupna na internetu.

Dostupna je preko servera Europa (<http://europa.eu.int>).

Luksemburg: Ured za službene publikacije Europskih zajednica, 2005.

ISBN 92-894-9471-9

Europske zajednice, 2005.

Reprodukcija je dozvoljena pod uvjetom da se navede izvor.

UVODNA RIJEČ

Ravnatelji za vode Europske unije (EU), zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i zemalja EFTA-e zajedno su razvili zajedničku strategiju za podršku provedbi Direktive 2000/60/EK, «koja uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na polju vodne politike» (Okvirna direktiva o vodama). Glavni cilj ove strategije jest omogućiti koherentnu i usklađenu provedbu Direktive. Naglasak je stavljen na metodološka pitanja u pogledu zajedničkog shvaćanja tehničkih i znanstvenih implikacija Okvirne direktive o vodama.

U studenome 2002. Ravnatelji za vode podržali su dokument «Prema vodiču o uspostavi interkalibracijske mreže i procesa interkalibracijske realizacije» (Dokument s uputama Zajedničke provedbene strategije (CIS) br. 6; «Interkalibracijski vodič»).

Interkalibracijski vodič sadrži detaljan opis procedure u dva koraka za uspostavu mreže interkalibracijskih lokacija za razdoblje 2002.-2004. U prvom koraku odabrani su tipovi vodnih tijela, pritisci i elementi kakvoće za fokusiranje interkalibracije. U drugom koraku, zemlje članice i zemlje pristupnice odabrale su lokacije koje predstavljaju njihovo tumačenje granice između klasa za vrlo dobro-dobro i dobro-umjereno dobro. Za sve interkalibracijske lokacije, osigurani su meta-podaci o tipologiji, referentnim uvjetima te rezultati biološkog i fizikalno-kemijskog praćenja (*monitoringa*) zajedno s informacijama o kriterijima koji su korišteni za klasifikaciju. Prema vremenskom rasporedu koji definira Okvirna direktiva o vodama (ODV), u prosincu 2003. izrađen je nacrt registra lokacija za interkalibracijski registar, a završni će registar biti izrađen do prosinca 2004.

Interkalibracijski vodič sadrži preliminarni opis procesa interkalibracijske realizacije za razdoblje 2005.-2006. Taj odlomak nije dovršen jer u vrijeme pisanja vodiča nije bilo jasno do koje će mjere lokacije u interkalibracijskoj mreži predstavljati usuglašen stav o granicama između klasa za vrlo dobro-dobro i dobro-umjereno dobro. Također nije bilo jasno koji će podaci s lokacija biti dostupni. Provedena je «analiza meta-podataka» kako bi se osigurala dostupnost informacija i omogućilo realistično planiranje interkalibracijske realizacije.

Svrha je ovog dokumenta dati daljnje upute za proces interkalibracije koji je započeo 2004., a trajat će do kraja 2006. g. Dokument se temelji na Interkalibracijskom vodiču te uzima u obzir rezultate analize meta-podataka, tekuće rasprave u Radnoj skupini A za ekološko stanje (RS A) i preporuke mreža stručnjaka za jezera, rijeke te priobalne i prijelazne vode.

Dokument je uredio Wouter van de Bund (EK - Zajednički istraživački centar, ZIC), a osmislila ga je između prosinca 2003. i rujna 2004. skupina za izradu nacrtu u kojoj su sudjelovali Peter Pollard (Ujedinjeno Kraljevstvo), Ulrich Irmer (Njemačka), Peirre-Jean Martinez (Francuska), Jean-Gabriel Wasson (Francuska), Gisela Ofenboeck (Austrija), Andrea Buffagni (projekt STAR), Kari Nygaard (Europska agencija za okoliš, EEA), Jose Ortiz-Casas (Španjolska), Manuel Toro (Španjolska), Anna-Stiina Heiskanen (ZIC) i Wouter van de Bund (JRC).

Ravnatelji za vode proučili su i odobrili Vodič na neformalnom sastanku u vrijeme nizozemskog predsjedanja, u Amsterdamu (2-3. prosinca 2004.)¹

SADRŽAJ

1. GLAVNA NAČELA INTERKALIBRACIJSKOG PROCESA.....	1
2. OPCIJE PROCESA ZA INTERKALIBRACIJU.....	4
3. SADRŽAJ ZAVRŠNOG INTERKALIBRACIJSKOG IZVJEŠĆA.....	13
4. ORGANIZACIJA RADA I VREMENSKI RASPOREDI.....	14
PRILOG I. OKVIR ZA UTVRĐIVANJE VRIJEDNOSTI GRANICA KLASA U SKLADU S NORMATIVNIM DEFINICIJAMA ODV-.....	20
PRILOG II: POPIS ZEMLJOPISNIH INTERKALIBRACIJSKIH SKUPINA (ZIS).....	22
PRILOG III: PRIMJER HIBRIDNE INTERKALIBRACIJSKE OPCIJE.....	25

¹ «Ravnatelji za vode odobrili su interkalibracijski vodič uz napomenu da će biti potrebno ažurirati one dijelove teksta i priloga koji se odnose na buduću odluku Komisije o registru lokacije nakon što se donese formalna odluka»

1. Glavna načela interkalibracijskog procesa

Cilj interkalibracijskog procesa je konzistentnost i usporedivost klasifikacijskih rezultata sustava za praćenje² elemenata biološke kakvoće³ koje primjenjuje svaka Država članica. Realizacija interkalibracije mora utvrditi vrijednosti za granicu između klasa vrlo dobrog i dobrog stanja, i za granicu između dobrog i umjereno dobrog stanja, koje su dosljedne normativnim definicijama za granice tih klasa kako su iznesene u Prilogu V ODV-a⁴.

Bit interkalibracije jest osigurati da granice za vrlo dobro-dobro stanje i dobro-umjereno dobro stanje u metodama procjene elemenata biološke kakvoće kod svih Država članica odgovaraju usporedivim razinama promjene ekosustava. Kod interkalibracije nije nužno riječ o usuglašavanju zajedničkih vrijednosti omjera ekološke kakvoće (OEK) za granice klase dobrog stanja kako su mjerene različitim metodama procjene. Zajedničke vrijednosti OEK-a imaju smisla isključivo, i moguće su samo u slučajevima, kada se koriste vrlo slične metode procjene ili kada se rezultati različitih metoda procjene standardiziraju pomoću odgovarajućih transformacijskih faktora. To je tako zato što različite metode procjene (npr. ako koriste različite pokazatelje kao pokazatelje za određeni biološki element) mogu pokazati različite krivulje reakcija na pritiske i stoga dati različite OEK-e prilikom mjerenja istog stupnja utjecaja.

Prva faza procesa jest uspostava interkalibracijske mreže za ograničen broj tipova vodnih tijela koja se sastoji od lokacija koje predstavljaju granice između kvalitativnih klasa vrlo dobar-dobar i dobar-umjereno dobar, na temelju normativnih definicija ODV-a. Prema ODV-u, odabir tih lokacija treba izvršiti «korištenjem stručnih mišljenja na temelju zajedničkih uvida i svih dostupnih informacija.»⁵

Interkalibracijski vodič navodi da «se može razmatrati uključivanje nekih umjetnih ili jako izmijenjenih vodnih tijela u interkalibracijsku mrežu, ako odgovaraju nekom od tipova prirodnih vodnih tijela koja su odabrana za interkalibracijsku mrežu. Umjetna i jako izmijenjena vodna tijela koja nisu usporediva ni s kakvim prirodnim vodnim tijelima mogu se uključiti u interkalibracijsku mrežu samo ako prevladavaju u sklopu neke vodne kategorije u jednoj ili više Država članica; u tom slučaju treba im pristupati kao jednoj ili nekoliko zasebnih tipova vodnih tijela». Smatra se da umjetno ili jako izmijenjeno vodno tijelo odgovara određenom tipu prirodnog vodnog tijela ako je maksimalni ekološki potencijal

² Pojam «sustav za praćenje», u smislu u kojem se obično koristi, uključuje cijeli proces od uzorkovanja, mjerenja i procjene uključujući sve elemente kvalitete (biološke i druge). U kontekstu ODV-a, Prilog V, 1.4.1, pojam «sustav za praćenje» odnosi se samo na metodu biološke procjene koja se koristi kao klasifikacijski alat, a rezultati koje se mogu izraziti kao omjeri ekološke kvalitete. U ovom vodiču umjesto pojma «sustav za praćenje» koji u tom kontekstu može dovesti do zabune koristi se pojam «metoda procjene ODV-a»

³ Interkalibracija ODV, kako je opisana u Prilogu V, 1.4.1, ne odnosi se na same sustave za praćenje ni na biološke metode, već na rezultate klasifikacije.

⁴ ODV Prilog V, 1.4.1 (ii), (iii), (iv), (vi)

⁵ ODV Prilog V, 1.4.1 (v)

umjetnog ili značajno izmijenjenog vodnog tijela usporediv s referentnim uvjetima prirodnoga tipa za elemente kakvoće koji se razmatraju u interkalibracijskoj realizaciji⁶.

U drugoj fazi procesa, metoda procjene svake Države članice mora se primjenjivati na one lokacije u registru koje se nalaze unutar eko-regije (ili, kako je istaknuto u odlomku 1.8, u Zemljopisnoj interkalibracijskoj skupini – ZIS-u), ali ujedno i pripadaju površinskom vodnom tijelu onog tipa na koji će se sustav primjenjivati. Rezultati druge faze moraju se koristiti za definiranje vrijednosti OEK-a za relevantne granice klase za sustav biološke procjene svake Države članice. Komisija će objaviti rezultate interkalibracijske realizacije najkasnije do 22. prosinca 2006.

Interkalibracijske lokacije biraju Države članice, a predstavljaju njihovo tumačenje normativnih definicija iz ODV-a za vrlo dobro, dobro i umjereno dobro stanje. Nema jamstva da će različite Države članice imati iste poglede na način tumačenja normativnih definicija. Razlike u tumačenju odražavaju se na interkalibracijskoj mreži⁷. Zajedničko tumačenje normativnih definicija trebalo bi biti glavni ishod interkalibracijske realizacije. Po završetku interkalibracijske realizacije, možda bude potrebno revidirati interkalibracijsku mrežu prema tom zajedničkom tumačenju.

Interkalibracijska realizacija usredotočuje se na specifični tip/element biološke kakvoće/kombinaciju pritisaka⁸. Odabir tih kombinacija temelji se na dostupnosti prikladnih podataka unutar vremenskih ograničenja za realizaciju. To znači da realizacija neće utvrđivati vrijednosti OEK za granicu dobrog stanja za sve tipove/elemente biološke kakvoće/kombinacije pritisaka koje su bitne za provedbu ODV-a. Međutim, interkalibracijska realizacija utvrdit će procedure i kriterije za određivanje granica u odnosu na bilo koje takve kombinacije⁹ i testirati njihovu primjenu.

Proces interkalibracije opisan u ovome vodiču ima za cilj prepoznati i riješiti:

- (a) bilo kakve veće/bitne nedosljednosti između vrijednosti za granice dobrog ekološkog stanja kako ih utvrde Države članice i vrijednosti za te granice koje se navode u normativnim definicijama koje su definirane u Odlomku 1.2 Priloga V ODV-a; i
- (b) bilo kakvu veću/bitnu neusporedivost između vrijednosti koje Države članice utvrde za granice klase dobrog stanja.

Proces će utvrditi odgovarajuće vrijednosti granice za klasu dobre ekološke vrijednosti koje se mogu primijeniti na ljestvice OEK-a koje nastanu metodama procjene Država članica.

Vrijednosti OEK-a prikladne za granice klase dobrog ekološkog stanja ovisit će o posebnim karakteristikama svake metode procjene. To znači da interkalibracijska realizacija može utvrditi jedinstvene granične
--

⁶ To nije slučaj za one kvalitativne elemente na koje bitno utječe hidromorfološka izmjena koja je dovela do toga da se vodno tijelo navodi kao značajno izmijenjeno.

⁷ Interkalibracijski vodič, odlomak 3.5

⁸ Kako je opisano u dokumentu «Pregled zajedničkih interkalibracijskih tipova» (dostupan na internetskim stranicama za podnošenje interkalibracijskih lokacija, <http://wdf-reporting.jrc.cec.eu.int/Docs/typesmanual>)

⁹ Ako na rezultate metode bitno utječu bio-geografske ili druge ekološke različitosti u sklopu interkalibracijskog tipa, možda će za različite dijelove tog tipa biti prikladne različite granične vrijednosti OEK-a

	vrijednosti OEK-a kod svake nacionalne metode procjene. Te će različite vrijednosti ipak, nakon interkalibracijske realizacije, odražavati usporedivu razinu antropogene promjene elementa biološke kakvoće.
--	---

Interkalibracijska realizacija izvršit će se unutar ZIS-ova, a ne u eko-regijama definiranim u Prilogu XI ODV-a zato da se omogući interkalibracija kod maksimalnog broja Država članica.

Interkalibracijska realizacija temelji se na pretpostavci da će sve Države članice razviti svoje nacionalne metode procjene za ODV-a u dovoljnoj mjeri da se za granice dobrog stanja za vrijednosti OEK-a za one metode koje treba procijeniti u tijeku 2005. g. omogući dosljednost s normativnim definicijama i usporedivost između Zemalja članica. Međutim, ta bi pretpostavka mogla biti problematična, kako je uočeno. Tijekom procesa finalizacije interkalibracijske mreže¹⁰, provodi se inventarizacija suvremenih dostignuća u razvoju metoda koje su usklađene s ODV-om.

Interkalibracijska realizacija odredit će granične vrijednosti OEK-a za elemente biološke kakvoće primjenom pokazatelja ili kombinacije pokazatelja koje Države članice namjeravaju koristiti u svojim metodama procjene ODV-a. Radi bolje čitljivosti, pojam «metrički» koristi se u ovome vodiču kao alternativa za pojam iz ODV-a, «parametar koji je pokazatelj za element biološke kakvoće».

Interkalibracijsku realizaciju treba provesti za sve dogovorene zajedničke interkalibracijske tipove¹¹. Ako to nije moguće, ZIS treba obavijestiti RS A o razlozima zbog kojih neki tip nije uključen, a RS A će dati preporuke Strateškoj skupini za koordinaciju (SSK) i/ili Odboru za ODV, prema potrebi.

¹⁰ Upitnik za meta-podatke dostupan je na internetskoj stranici za podnošenje interkalibracijskih lokacija, <http://wfd-reporting.jrc.cec.eu.int/Docs/metadata>

¹¹ Kako je opisano u dokumentu «Pregled zajedničkih interkalibracijskih tipova» (dostupan na internetskoj stranici za podnošenje interkalibracijskih lokacija, <http://wfd-reporting.jrc.cec.eu.int/Docs/typesmanual>)

2. Opcije procesa za interkalibraciju

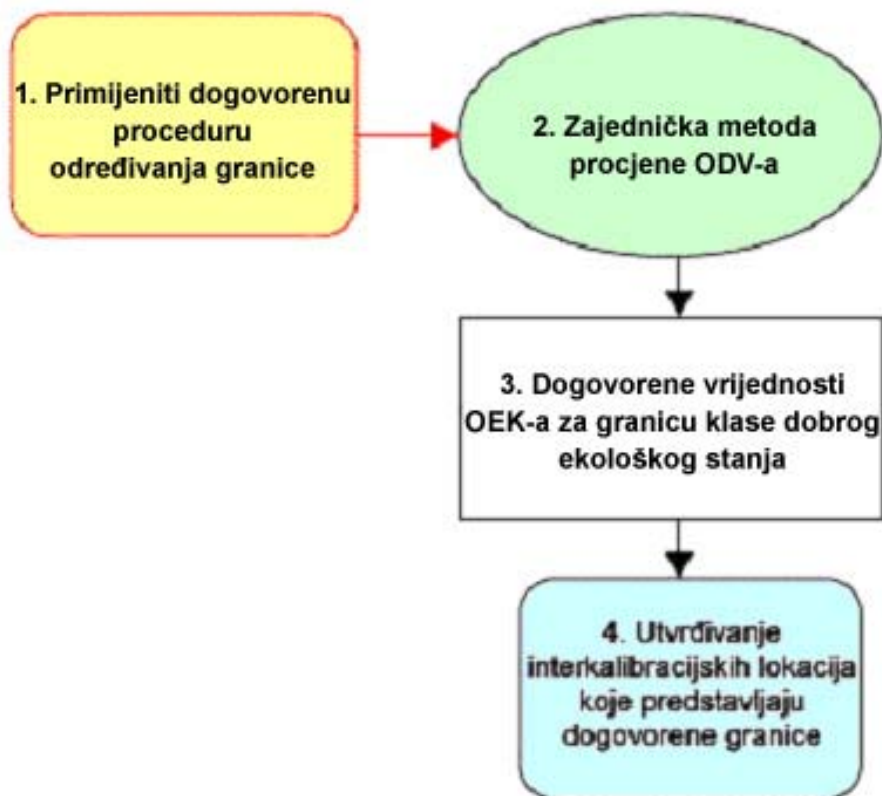
Ovaj Odlomak donosi prikaz različitih opcija za proces interkalibracije. Ovisno o uvjetima njihove primjene kako je prikazano, svaka opcija može predstavljati prikladno sredstvo koje će zajamčiti dosljednost i usporedivost vrijednosti utvrđenih za granice klase dobrog stanja.

Uzimajući u obzir zahtjeve opcija i njihove prednosti i mane, ZIS-ovi trebaju prepoznati najprikladnije pristupe za različite zajedničke interkalibracijske tipove. Te pristupe RS A zatim treba uskladiti i usuglasiti.

Za sve tri opcije, kao i svaku hibridnu opciju, potrebna je suglasnost o načelima za utvrđivanje specifičnih referentnih uvjeta prema tipu i utvrđivanje skupova podataka koji prikazuju stupnjeve biološke promjene, prema stupnju pritiska ako je moguće, i koji uključuju barem dvije relevantne granice klase. Ti skupovi podataka ne moraju nužno biti ograničeni na lokacije iz interkalibracijske mreže. Normativne definicije za klase ekološke kakvoće zatim se primjenjuju na te podatke. Glavna razlika između opcija pitanje je vrši li se postupak na razini Države članice primjenom nacionalne metrike (Opcija 3) ili na razini ZIS-a primjenom zajedničke metrike (Opcija 1 i 2).

Prikaz glavnih komponenti takve procedure utvrđivanja granice klase nalazi se u Prilogu I. Tijekom interkalibracijskog procesa, ZIS-ovi trebaju redovito podnositi izvješća o napretku. Kako bi se to omogućilo, Zajednički istraživački centar Europske komisije uspostaviti će jednostavan internetski sustav izvještavanja pomoću kojeg će ZIS-ovi moći redovno izvještavati o napretku koji ostvare u svakom koraku ove procedure. To omogućuje provjeru dovoljne mjere usporedivosti pristupa koje primjenjuju različiti ZIS-ovi. RS A odgovorna je za dosljednost i usklađivanje procesa između ZIS-ova i između kategorija (jezera, rijeka te priobalnih i prijelaznih voda).

Prikaz Opcije 1 za interkalibracijski proces nalazi se na Slici 2.1 i Tablici 2.1.

Slika 2.1 Prikaz Opcije 1: Države članice na istom području ZIS-a koriste istu metodu procjenu ODV-a

Tablica 2.1. Informacije o Opciji 1

Uvjeti za korištenje	Sve Države članice unutar područja jednog ZIS-a dogovaraju korištenje metode jednake njihovoj nacionalnoj metodi procjene za element kakvoće koji se promatra prilikom interkalibracijske realizacije – na temelju iste metrike i istih načina utvrđivanja referentnih uvjeta. Metrika se računa na isti način, iz podataka prikupljenih i analiziranih u skladu sa standardnom procedurom.
Primjena	Kada je zajednička metoda procjene najbolja dostupna metoda procjene ODV-a na području određenog ZIS-a, u tom slučaju ova opcija uvijek treba biti preferirana opcija. Za elemente kakvoće za koje većina Država članica nema u dovoljnoj mjeri uspostavljene nacionalne metode procjene i kada je dostupna

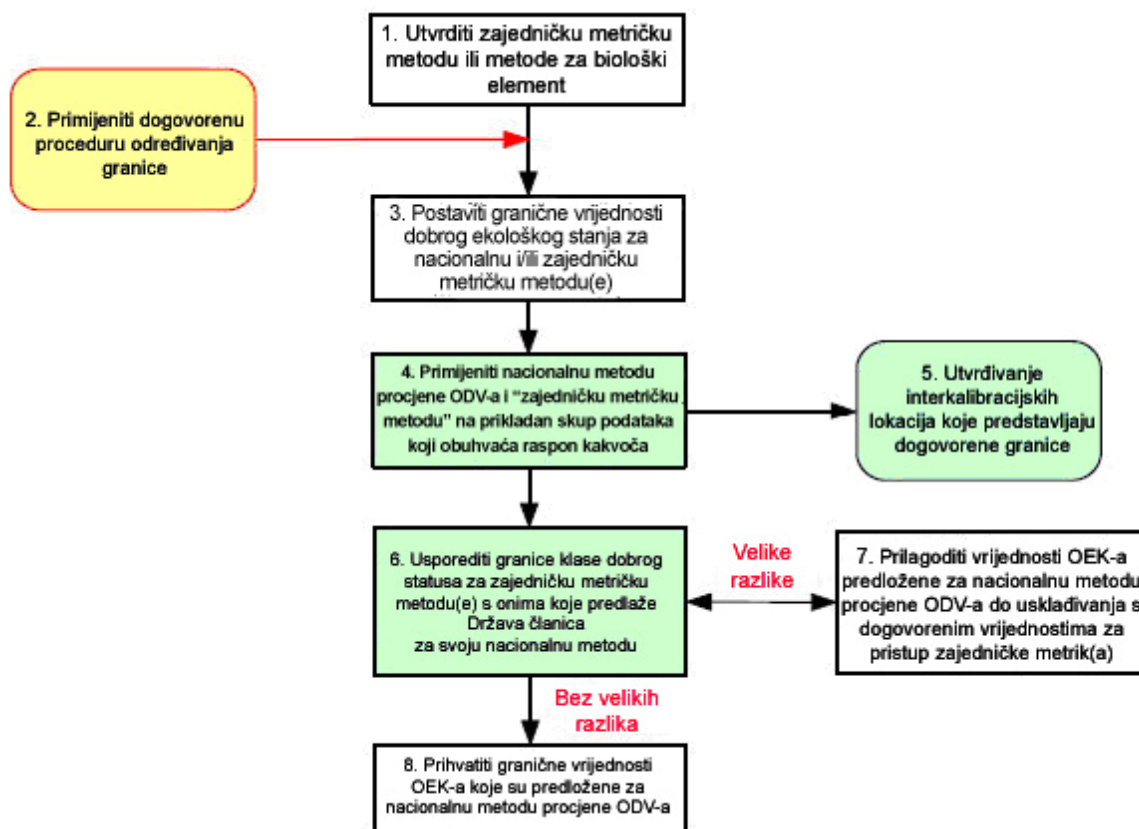
	<p>zajednička metoda procjene¹²</p> <p>Kada Države članice u nekom ZIS-u nisu u dovoljnoj mjeri uspostavile svoje nacionalne metode procjene ODV-a za svrhe interkalibracijske realizacije, ali mogu utvrditi privremenu zajedničku metodu procjene ODV-a za svrhe interkalibracijske realizacije (odnosno djelomična primjena Opcije 2)</p>
Obilježja	<p>Ne zahtijeva interkalibraciju rezultata različitih metoda procjene ODV-a. Zahtijeva samo usuglašavanje u pogledu granica klasa vrlo dobro-dobro i dobro-umjereno dobro na ljestvici OEK-a za zajedničku metodu, primjenom procedure određivanja granica klase¹³</p>
Uloga interkalibracijske meže	<p>Interkalibracijske lokacije ne koriste se izravno u procesu određivanja granica. Nakon utvrđivanja granica klasa, identificirat će se lokacije u interkalibracijskoj mreži koje predstavljaju uvjete granica.</p>
Podatkovni zahtjevi	<p>Podatkovni zahtjevi ograničeni su na podatke koji su potrebni za primjenu procedure određivanja granice (odnosno minimalni zahtjevi za utvrđivanje granice koje odgovaraju normativnim definicijama). Radi osiguravanja dovoljne statističke pouzdanosti rezultata preporučuje se da podaci obuhvate raspon kakvoće od vrlo dobre do barem umjereno dobre, ali da po mogućnosti također uključuju klase lošijeg statusa¹⁴.</p>
Prednosti	<p>Najjednostavnija opcija s obzirom na to da su izbjegnute poteškoće i nesigurnosti koje se javljaju prilikom uspoređivanja rezultata različitih metoda procjene. Osigurana je usporedivost između Država članica.</p> <p>RS A može lako pratiti primjenu usuglašene procedure određivanja granice.</p> <p>RS A može jednostavno provoditi usavršavanje procedure određivanja granice.</p>
Mane	<p>Prilike za primjenu ovog pristupa vjerojatno će biti vrlo ograničene s obzirom na to da malo Država članica planira koristiti zajedničke metode procjene ODV-a.</p>

¹²

¹³ npr. (a) referentni uvjeti; (b) karakteristike tipa; (c) podaci o biološkom elementu kvalitete i stanju pratećih elemenata u rasponu klasa statusa; (d) sredstvo koje omogućuje da se uzmu u obzir učinci bilo kakvih razlika u načinu na koji su prikupljene i analizirane biološke informacije u setu podataka (utjecaj odstupanja)

¹⁴ Nije vjerojatno da će ovaj uvjet biti ispunjen koriste li se samo podaci s interkalibracijskih lokacija.

2.6 Prikaz Opcije 2 za interkalibracijski proces nalazi se na Slici 2.2 i u Tablici 2.2.

Slika 2.2 Prikaz Opcije 2: Korištenje metode zajedničke metrike, ili metrika, koja je utvrđena posebno za svrhe interkalibracijske realizacije

Tablica 2.2 Informacije o Opciji 2.

Uvjeti za korištenje	Trebaju utvrditi prikladnu zajedničku metriku. Ta metrika treba biti indikativna za relevantni element biološke kakvoće i osjetljiva na pritisak koji se procjenjuje. Zajednička se metrika može izabrati između jedne od postojećih metoda procjene Država članica, ako je to prihvatljivo drugim Državama članicama u ZIS-u. Dostupnost prikladnih podatkovnih skupova temeljem kojih se može
----------------------	--

	<p>izračunati ta zajednička metrika, ili metrike, kako bi zajamčila pouzdanu primjenu usuglašene procedure određivanja granice¹⁵ (ili mogućnost izrade takvog podatkovnog skupa u okviru danog vremenskog rasporeda).</p> <p>Dostupnost podatkovnih skupova koji povezuju metode procjene Država članica sa zajedničkom metrikom (ili mogućnost stvaranja takvog podatkovnog skupa u okviru danog vremenskog rasporeda)</p> <p>Dostupnost sredstva za procjenjivanje i uzimanje u obzir razlika u odstupanjima u pogledu metoda kada se primjenjuju na gore spomenuti podatkovni skup¹⁶.</p>
Primjena	<p>U slučaju kada Opcija 1 nije moguća</p> <p>U slučaju kada je moguće dogovoriti prikladnu zajedničku metriku unutar ZIS-a</p>
Obilježja	<p>Uključuje dogovor Država članica u ZIS-u o zajedničkoj metodi ODV-a za svrhe interkalibracijske realizacije. Takve metode mogu se posebno razviti u ZIS-u, ali se mogu koristiti i postojeće metode¹⁷.</p> <p>Za zajedničku metodu, utvrđuju se vrijednosti granice dobrog stanja prema tipu, nakon primjene dogovorene procedure određivanja granice korištenjem podatkovnog skupa koji je sastavljen za svrhe interkalibracijske realizacije.</p> <p>Rezultati zajedničke metode procjene koriste se kao osnova za podešavanje graničnih vrijednosti OEK-a nacionalnih metoda procjene. To se čini utvrđivanjem kvantitativnih odnosa između zajedničke i nacionalnih metrika, što omogućuje izravno prenošenje dogovorenih graničnih vrijednosti za zajedničku metriku u vrijednosti OEK-a za nacionalne metode procjene.</p>
Uloga interkalibracijske mreže	<p>Interkalibracijske lokacije ne koriste se nužno u procesu određivanja granica. Nakon što se definiraju granice klase, identificirat će se lokacije unutar interkalibracijske mreže koje predstavljaju granične uvjete.</p>
Podatkovni zahtjevi	<p>Podatkovni skup zajedničke metrike za primjenu procedure određivanja granice za svaki zajednički interkalibracijski tip¹⁸.</p> <p>Podaci koji uspostavljaju kvalitativne odnose između zajedničkih metrika i svake nacionalne metode procjene ODV-a¹⁹.</p> <p>Kako bi se zajamčila zadovoljavajuća statistička pouzdanost rezultata, preporučuje se da podaci obuhvate raspon kakvoće od vrlo dobre do barem umjereno dobre, ali također je poželjno da uključuju klase lošijeg stanja²⁰.</p>

¹⁵ npr. (a) referentni uvjeti; (b) karakteristike tipa; (c) podaci o biološkom elementu kvalitete i stanju pratećih elemenata u rasponu klasa statusa; (d) sredstvo koje omogućuje da se uzmu u obzir učinci bilo kakvih razlika u načinu na koji su prikupljene i analizirane biološke informacije u setu podataka (utjecaj odstupanja)

¹⁶ Npr. ako je podatkovni skup prikupljen korištenjem različitih postupaka uzorkovanja i analize u odnosu na standardne procedure namijenjene zajedničkoj metodi procjene, svi bitni utjecaji navedenog na rezultate za zajedničku metodu moraju se riješiti

¹⁷ Za neke vodne kategorije već su razvijene takve zajedničke metode (npr. metrika razvijena u istraživačkim projektima kao što su AQEM i STAR)

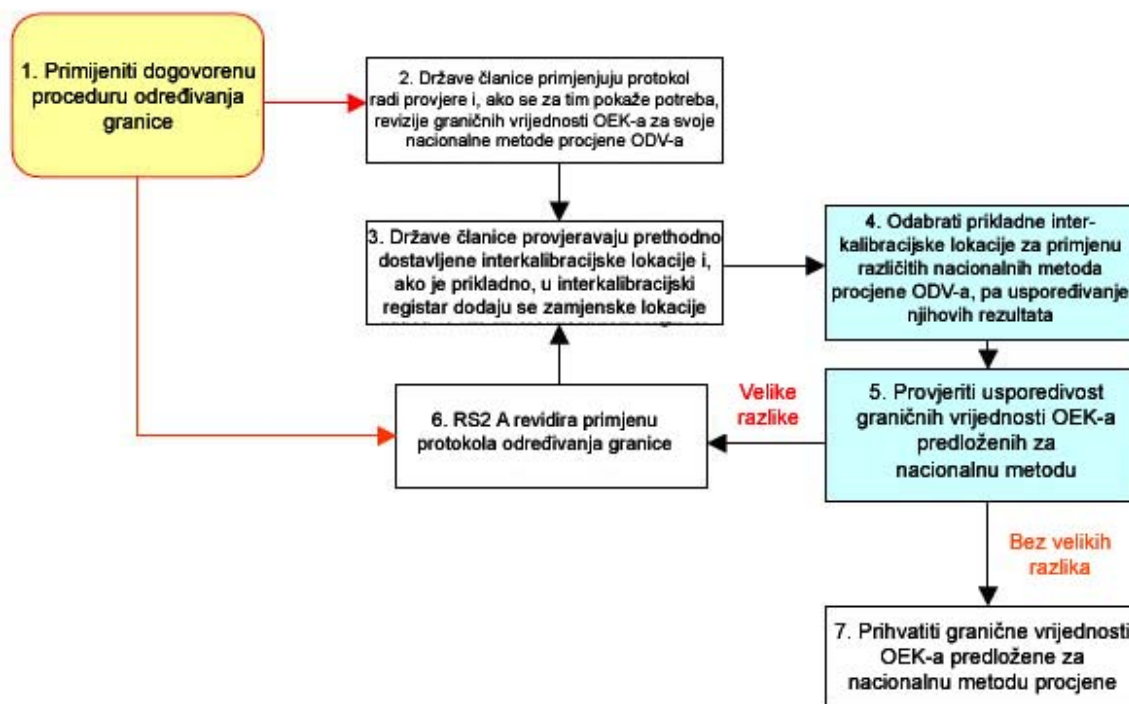
¹⁸ Podatke treba prilagoditi za bilo koje odstupanje koje može nastati uslijed metodoloških razlika u uzorkovanju i analizi između zemalja unutar ZIS-a

¹⁹ U nekim slučajevima, takvi odnosi možda su već dostupni. Npr., project STAR već je utvrdio odnos između brojnih nacionalnih metoda procjene i predložene zajedničke metrike za rijeke.

Prednosti	<p>RS A može lako pratiti primjenu procedure za određivanje granice jer se primjenjuje na jedan zajednički podatkovni skup umjesto na više nacionalnih podatkovnih skupova.</p> <p>Stručna mišljenja koja su potrebna prilikom primjene procedure određivanja granice donose stručnjaci iz čitavog područja ZIS-a. Usavršavanja procedure određivanja granice RS A može lako napraviti.</p> <p>Proces usuglašavanja granica klasa (korištenjem zajedničke metrike) jasno je odvojen od provjere/podešavanja vrijednosti OEK-a nacionalnih metoda procjena unutar ZIS-a.</p> <p>Pristup je barem preliminarno testiran za rijeke, u sklopu projekta STAR/AQEM</p> <p>Utjecaj slučajnih pogrešaka na identifikaciju i podešavanje graničnih vrijednosti može se na odgovarajući način kontrolirati, na primjer, korištenjem dovoljno velikih podatkovnih skupova</p>
Mane	<p>Oslanja se na sposobnost svakog ZIS-a da kolacionira u dovoljnoj mjeri kvalitativno zajamčene i velike podatkovne skupove za svrhe primjene dogovorene procedure određivanja granice i određivanja graničnih vrijednosti klase za zajedničku metodu procjene.</p> <p>Kvaliteta podataka koji se koriste za proceduru određivanja granice za zajedničku metodu može biti manja od kvalitete podataka koje Države članice mogu prikupiti na nacionalnoj razini za izravnu primjenu procedure u njihovim nacionalnim metodama procjene (Opcija 3)</p>

²⁰ Nije vjerojatno da će ovaj uvjet biti ispunjen koriste li se samo podaci s interkalibracijskih lokacija.

2.7 Prikaz Opcije 3 za interkalibracijski proces nalazi se na Slici 2.3 i u Tablici 2.3

Prikaz 2.3 Prikaz Opcije 3: Korištenje metode zajedničke metrike, ili metrika, koja je utvrđena posebno za svrhe interkalibracijske realizacije

Tablica 2.3. Informacije o Opciji 3.

Uvjeti za korištenje	<p>Sve Države članice u ZIS-u imaju razvijene nacionalne metode procjene ODV-a u dovoljnoj mjeri za primjenu 2005. g.</p> <p>Dostupnost prikladnih podatkovnih skupova za metode procjene svake Države članice koji omogućuju pouzdanu primjenu dogovorene procedure određivanja granice²¹ (ili mogućnost stvaranja takvog podatkovnog skupa u okviru danog vremenskog rasporeda).</p> <p>Dostupnost podataka s interkalibracijskih lokacija koji međusobno povezuju metode procjene različitih Država članica (ili mogućnost stvaranja takvog podatkovnog skupa u okviru danog vremenskog</p>
----------------------	---

²¹ Npr. (a) referentni uvjeti; (b) karakteristike tipa; (c) podaci o biološkom elementu kakvoće i stanju pratećih elemenata u rasponu klasa stanja; (d) sredstvo koje omogućuje da se uzmu u obzir učinci bilo kakvih razlika u načinu na koji su prikupljene i analizirane biološke informacije u setu podataka (utjecaj odstupanja)

	<p>rasporeda).</p> <p>Dostupnost načina procjenjivanja i uzimanja u obzir razlika u odstupanju kod metoda kada se primjenjuju na gore spomenuti podatkovni skup²².</p>
Primjena	Ako nije dostupna Opcija 1
Obilježja	<p>Države članice primjenjuju proceduru određivanja granice koristeći vlastite podatkovne skupove te identificiraju interkalibracijske lokacije koje predstavljaju granice vrlo dobre-dobre i dobre-umjereno dobre klase.</p> <p>Pretpostavlja se da sve Države članice unutar ZIS-a imaju u dovoljnoj mjeri razvijene metode procjene za elemente biološke kvalitete.</p> <p>Ispravna primjena procedure ispituje se provjerom postoje li značajne razlike između rezultata koje daju metode procjene različitih Država članica kada se primijene na iste interkalibracijske lokacije</p> <p>RS A ima značajnu ulogu u osiguravanju usporedivosti. Kada postoje značajne razlike, tada RS A treba provjeriti primjenu procedura u odnosu na podatkovne skupove Država članica i predložiti prilagodbe onih graničnih vrijednosti OEK-a koje nisu u skladu s procedurom određivanja granice.</p>
Uloga interkalibracijske mreže	Za razliku od Opcija 1 i 2, odabrane interkalibracijske lokacije igraju središnju ulogu u provjeravanju dosljednosti i usporedivosti metoda procjene ODV-a Država članica.
Podatkovni zahtjevi	<p>Za svaku nacionalnu metodu procjene koja je uključena u interkalibracijsku realizaciju, Države članice trebaju prikupiti podatkovne skupove za primjenu procedure određivanja granica za svaki zajednički interkalibracijski tip. Radi osiguravanja zadovoljavajuće statističke pouzdanosti rezultata, preporučeno je da ti podaci obuhvate raspon kakvoće od vrlo dobre do barem umjereno dobre, ali također po mogućnosti uključujući klase lošijeg stanja²³.</p> <p>Za interkalibracijske lokacije koje predstavljaju granice vrlo dobro-dobro i dobro-umjereno dobro, potrebni su podaci koji će omogućiti usporedbu rezultata metoda procjene različitih Država članica unutar pojedinog ZIS-a.</p> <p>Prikupljanje dodatnih podataka može biti potrebno u slučajevima kada su postojeći podaci iz odabranih interkalibracijskih lokacija nedovoljni za svrhe primjene jedne ili više nacionalnih metoda procjene relevantnih Država članica</p> <p>Informacije potrebne za donošenje stručnih mišljenja o tome jesu li očite razlike u rezultatima metoda Država članica posljedica zbiljskih razlika u razini antropogene promjene koju granične vrijednosti OEK-a, koje su predložile za svoje nacionalne metode procjene,</p>

²² Npr. ako je podatkovni skup prikupljen korištenjem različitih postupaka uzorkovanja i analize u odnosu na standardne procedure namijenjene zajedničkoj metodi procjene, svi bitni utjecaji navedenog na rezultate za zajedničku metodu moraju se riješiti

²³ Nije vjerojatno da će ovaj uvjet biti ispunjen koriste li se samo podaci s interkalibracijskih lokacija.

²⁴ Npr. procjene grešaka koje nastaju zbog metoda procjene; informacije o biogeografskim razlikama između interkalibracijskih lokacija i lokacija za koje su nacionalne metode uobičajeno primjenjive ili drugih ekoloških razlika poput onih koje se mogu povezati s razlikama u karakteristikama lokacija; informacije o stanju pomoćnih elemenata

	predstavljaju ²⁴
Prednosti	<p>U načelu jednostavnija od Opcije 2 jer ne zahtijeva razvoj zajedničke metrike, ili metrika, za metodu procjene i kalibraciju rezultata metode. Vrlo jasno slijedi proceduru kako je određena ODV-om.</p> <p>Primjena i usavršavanje dogovorene procedure određivanja granice direktno diktira podešavanja graničnih vrijednosti OEK-a za dobro stanje iz metoda procjene ODV-a Zemalja članice, te se podešavanje ne vrši indirektno putem metode zajedničke metrike(a) (vidi Opciju 2).</p>
Mane	<p>Oslanja se na to da je svaka Država članica unutar ZIS-a u stanju pronaći barem nekoliko interkalibracijskih lokacija koje se, uz odgovarajuću pouzdanost, smatraju lokacijama na ili blizu granica klase dobrog stanja – ili koje će barem omogućiti interpolaciju granica.</p> <p>Dosljedna primjena procedure određivanja granica klase kod Država članica može biti otežana jer ju provodi svaka Država članica zasebno, koristeći različite podatkovne skupove (koristeći zajedničku proceduru) umjesto zajednički u ZIS-u.</p> <p>Iterativno usavršavanje procedure određivanja granice možda će biti manje jednostavno ostvariti na koordiniran način nego kod Opcije 2 gdje je dostupan zajednički podatkovni skup.</p> <p>Organiziranje tijeka podataka moglo bi biti komplicirano. Iako RS A ne bi mora imati nacionalne podatkovne skupove koji su korišteni prilikom primjene procedure određivanja granice, treba imati pristup tim podatkovnim skupovima kako bi provjerila primjenu procedure u slučaju uočavanja velikih razlika između granica kako ih odrede Države članice.</p>

2.8 Moguć je niz hibridnih opcija, na primjer:

- moguće je identificirati jednostavnu metodu zajedničke metrike ili metrika (vidi Opciju 2) za potporu razvoju procedure određivanja granice, no ipak odabrati Opciju 3 za primjenu procedure na podatke svake Države članice, uspostavljajući granične vrijednosti OEK-a. Takav pristup, u usporedbi s Opcijom 3, imao bi prednost jer bi RS A mogla lakše pratiti primjenu određivanja granica klase i iterativno je usavršavati;
- granične vrijednosti najprije se utvrđuju nacionalnim klasifikacijskim metodama procjene (kao kod Opcije 3). Naknadna usporedba graničnih vrijednosti mogla bi se zatim izvršiti uz pomoć metode zajedničke metrike (kao kod Opcije 2). Primjer tog pristupa, koji se trenutno testira u ZIS-ovima alpskih, centralnih/baltičkih i sredozemnih rijeka, iznesen je u Prilogu III.

3. Sadržaj završnog interkalibracijskog izvješća

3.1. Prema vremenskom rasporedu iznesenom u ODV-u²⁵, Komisija treba objaviti završno izvješće o interkalibracijskoj realizaciji prije 22. prosinca 2006. Ovo poglavlje donosi prikaz predviđenih ključnih elemenata tog izvješća.

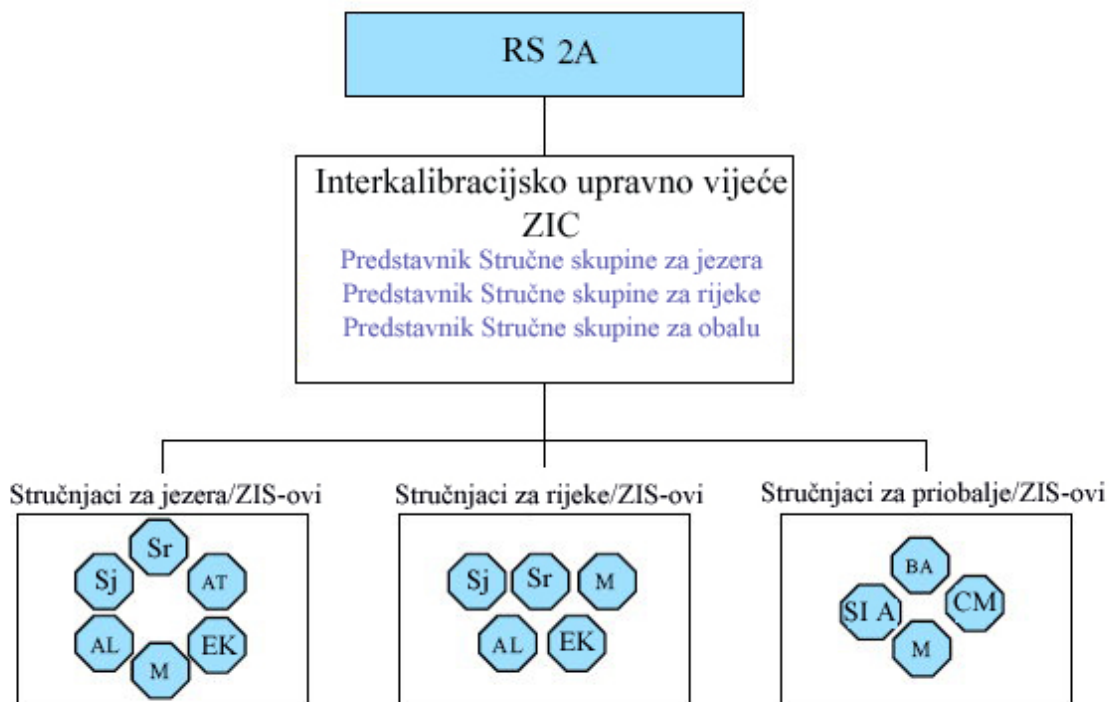
Odlomak 1	Prikaz ZIS-a i Zajedničkih interkalibracijskih tipova koji se razmatraju u interkalibracijskoj realizaciji		
Odlomak 2	Rezultati interkalibracije za svaki zajednički interkalibracijski tip		
	1. Opis Zajedničkog interkalibracijskog tipa		
	2. Popis Država članica u kojima je navedeni tip prisutan		
	3. Biološki element(i) razmatrani u interkalibracijskoj realizaciji za određeni tip <i>npr. bentoski beskralježnjaci</i>		
	4. Pritisak/pritisci razmatrani u interkalibracijskoj realizaciji za određeni tip <i>npr. obogaćivanje hranjivih tvari</i>		
	5. Sažeti opis «procedure i kriterija koji su dogovoreni za utvrđivanje referentnih uvjeta i graničnih vrijednosti za klasu dobrog ekološkog stanja iz normativnih definicija tipa ('procedura određivanja granice klasa'), uz napomenu o podacima koji su korišteni u primjeni procedure za zajednički interkalibracijski tip ¹ .		
	6. Registrirane interkalibracijske lokacije koje predstavljaju (a) granicu vrlo dobro-dobro, i (b) dobro-umjereno dobro [+ napomena o tome gdje se mogu pronaći podaci s lokacije]		
	7. Prikaz kvantitativnih odnosa utvrđenih između zajedničke i nacionalnih metrika (Opcija 2) ili između različitih nacionalnih metrika (opcija 3), uključujući procjenu statističke nesigurnosti		
	8. Granične vrijednosti OEK-a utvrđene za tip/element kakvoće/kombinaciju pritisaka za zajedničku metriku (kada je to primjenjivo) i svaku nacionalnu metodu procjene OSV-a		
<i>Na primjer:</i>			
Država članica	Klasifikacijska metoda	Granica OEK-a vrlo dobro-dobro	Granica OEK-a dobro-umjereno dobro
	Zajednička metrika	0.85	0.65
DČ 1	Metoda 1	0.85	0.60
DČ 2	Metoda 2	0.85	0.75
DČ 3	Metoda 3	0.70	0.60

²⁵ ODV Prilog V, 1.4.1, ix

DČ 5	Metoda 5	0.85	0.60
Odlomak 3 Zaključci u kojima se iznosi što se postiglo i što se nije postiglo u interkalibracijskoj realizaciji			

4. Organizacija rada i vremenski rasporedi

4.1 Interkalibracijski proces provest će se pod okriljem RS A. Stručne skupine za jezera, rijeke i priobalne/prijelazne vode dodatno su podijeljene u ZIS-ove koji će izvršiti praktični rad. Interkalibracijska upravna skupina koja se sastoji od ZIC-a i predstavnika stručne skupine za određenu vodnu kategoriju dat će sažeti prikaz rezultata različitih ZIS-ova i vodnih kategorija te ih predstaviti RS A. Slika 4.1 prikazuje organizacijsku strukturu.

Slika 4.1: Prikaz organizacijske strukture interkalibracijskog procesa.

4.2 RS A je odgovorna za procjenu rezultata interkalibracijske realizacije i izradu preporuka za SKS (Skupinu za koordinaciju strategije) ili Odbor ODV-a, kako i kada bude prikladno.

4.3 Praktični rad izvršit će se u ZIS-ovima prema vremenskim rasporedima koji su izneseni u ovom dokumentu s uputama. Jedna Država članica u svakom ZIS-u bit će neformalni

koordinatori ZIS-a²⁶. Prikaz ZIS-ova uključujući Države članice sudionice i neformalnih koordinatora nalazi se u Prilogu 2.

4.4 Proces treba biti transparentan, a rezultati trebaju biti koherentni i dosljedni između ZIS-ova i između vodnih kategorija.

4.5 Osnovat će se Interkalibracijska upravna skupina koja će se sastojati od ZIC-a i predstavnika stručnih skupina za danu vodnu kategoriju koja će sažeto prikazati napredak različitih ZIS-ova i procijeniti nedosljednosti unutar i između ZIS-ova, i izvijestiti RS A o tome. Zadaća je RS A riješiti takve nedosljednosti.

4.6 ZIC omogućuje interkalibracijski proces. ZIC će uspostaviti jednostavnu strukturu izvješćivanja kojom će ZIS-ovi moći izvješćivati i ažurirati rezultate različitih koraka procedure određivanja granica za različite interkalibracijske tipove te će sastaviti nacrt završnog izvješća o interkalibracijskoj realizaciji.

4.7 U načelu, samo završni rezultati interkalibracijske procedure (kako je definirano u Odlomku 4 ovog vodiča) izvješćuju se na središnjoj razini ZIC-u putem jednoobraznih predložaka. RS A će raspravljati o tim rezultatima, koji će se predstaviti SKS-ovima i Odboru za ODV te uključiti u konačno interkalibracijsko izvješće.

4.8 Države članice u ZIS-ovima imaju skupnu odgovornost prikupiti podatke u svrhe određivanja i/ili ilustriranja granica klase i podatke koji omogućuju usporedbu klasifikacijskih rezultata različitih zemalja unutar ZIS-a. Dodatno uzorkovanje tijekom izvršavanja interkalibracije može se razmotriti u ZIS-ovima. ZIS-ovi su slobodni odrediti razinu agregiranosti i format za te podatke. Kako bi se zajamčila transparentnost interkalibracijskog procesa, izvorni izvor(i) podataka trebaju biti navedeni, a podaci trebaju biti javno dostupni u takvom obliku da se može provjeriti ispravna primjena procedure određivanja granice.

4.9 ZIC je odgovoran za redovito izvješćivanje napretka interkalibracijskog procesa SKS-ovima, Ravnateljima za vode i Odboru za ODV.

	2004						2005						2006																	
	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12												
Prekretnice ZIS-a	P1	P2					P3						P4						P5						P6					
Upravna skupina	Sažeto prikazati napredak ZIS-a i pripremiti sastanke RS-a																													
RS 2A	X		X					X						X						X						X				
SKS	Redovita izvješća o napretku																													
Izvješće IO-a																														

4.10 Općeniti vremenski raspored interkalibracijske realizacije (Slika 4.2) ograničen je pravnim rokom za finalizaciju interkalibracijskog izvješća do prosinca 2006. Zbog toga se RS A mora usuglasiti u pogledu izvješća u lipnju 2006. Prvi nacrt interkalibracijskog izvješća pripremit će se u listopadu 2005., a drugi u veljači 2006. RS A sastajat će se dva puta svake godine i redovito davati izvješća o napretku i preporuke SKS-u i Odboru za ODV-a.

4.11 Tablica 4.1 detaljnije predstavlja različite korake vremenskog rasporeda za izvršavanje interkalibracije, sa zadaćama ZIS-a, kompletno. Prema potrebi, ZIS-ovi mogu predložiti izmjene tog vremenskog rasporeda ovisno o svojim specifičnim potrebama (npr. odabranim opcijama, dostupnosti podataka, mogućnosti prikupljanja dodatnih podataka, itd.), pod uvjetom da to ne utječe na ukupni proces. Za takve izmjene potrebna je suglasnost RS A.

4.12 Načelne prekretnice rada ZIS-a dodatno su specificirane u Tablici 4.2. Prekretnice su vezane za sastanke WS A. ZIS-ovi trebaju podnijeti izvješća dva tjedna prije svakog sastanka RS A. Interkalibracijska upravna skupina tada će sažeti izvješća i predstaviti rezultate za RS A.

Tablica 4.1: Predloženi sveukupni vremenski raspored za interkalibracijsku realizaciju

	ZIS-ovi	ZIC/Upravna skupina	RS A
Lipanj- srpanj 2004.	Dogovor o prvim prijedlozima interkalibracijskih opcija i provedba pilotskog rada kada je to moguće		
Srpanj 2004.	P1 Izvijestiti RS A o napretku na: - sastavljanju i koordinaciji - prvom prijedlogu opcija - prvim rezultatima u slučaju pilotskog rada	Osnivanje upravne skupine	Sastanak 7-8. srpnja 2004.: - rasprava o vodiču - rasprava o organizaciji ZIS-a - rasprava o opcijama za ZIS i pilotskom radu
Srpanj- rujan	Sastati se i usuglasiti: - opcije i zajedničke metrike - proceduru određivanja granice - komentare na nacrt vodiča - potrebe i mogućnosti prikupljanja novih podataka - vremenski raspored rada	Pripremiti predložak za plan rada ZIS-a	- Napomene o vodiču (rok 7. rujna) - skupina za izradu nacrt interkalibracijskog procesa finalizira vodič
Rujan- listopad 2004.	P2 Priprema plana rada ZIS-a: - predložena opcija ili opcije - predložena zajednička metrika (ako je primjenjivo), prepoznavanje potrebe za novim prikupljanjem podataka - prvi prijedlog procedure određivanja granice - prikaz vremenskog rasporeda	Izrađuje sažetak planova rada ZIS-a i predstavlja ga RS A	Sastanak 7-8. listopada 2004.: - dogovor o vodiču - dogovor o opcijama za ZIS-ove i zajedničku metriku (kada je primjenjivo) - dogovor o vremenskim rasporedima za ZIS
Listopad 2004. – siječanj 2005.	- razvoj procedure određivanja granica ²⁷ - dogovor o potrebi za podacima za interkalibracijske tipove (ovisno o odabranoj opciji ²⁸) - dogovor o načelima određivanja referentnih uvjeta, npr. kolacioniranjem i uspoređivanjem metoda i vrijednosti za nacionalne referentne uvjete specifične za odabrani element kakvoće	- uspostava jednostavne strukture izvješćivanja na bazi interneta preko koje ZIS-ovi mogu podnositi izvješća i ažurirati različite korake procedure određivanja granice za različite interkalibracijske tipove - razvoj specifičnih prijedloga za provjeru usporedivosti ovisno o odabranim opcijama i metrikama	
Veljača-	P3	Sažeti izvješća o napretku	Sastanak u ožujku 2005.:

²⁷ Na ovom stupnju, ZIS-ovi mogu odlučiti koncentrirati se na specifične zajedničke interkalibracijske tipove/pritiske/elemente kakvoće

²⁸ Opcija 1 / 2 - podaci koji kvantificiraju odnos između zajedničke i nacionalne metrike. Opcija 3 – podaci koji izravno uspoređuju metode procjene između Država članica koje koriste interkalibracijske lokacije

ODV ZIS Dokument s uputama br. 14:
Vodič za interkalibracijski proces 2004.-2006.

ožujak 2005.	Izvršiti o napretku ZIS-a (pomoću internetske strukture za izvršavanje) - prvo izvršiti o proceduri određivanja granice (uključujući načela za određivanje referentnih uvjeta) ²⁹ - pregled podatkovnih zahtjeva	ZIS-a i pripremiti sastanak RS A	- dogovor o proceduri određivanja granica i podatkovnim zahtjevima
Veljača-kolovoz 2005.	- kolacionirati podatkovne setove za primjenu procedure određivanja granica na razini ZIS-a (Opcija 1 / 2) ili na razini Država članica (Opcija 3) za sve tipove - primijeniti proceduru određivanja granica za sve tipove (uključujući određivanje vrijednosti za referentne uvjete i granične vrijednosti dobrog ekološkog stanja za zajedničku metriku (Opcija 1/2) ili nacionalnu metriku (Opcija 3) - identificirati interkalibracijske lokacije koje predstavljaju dogovorene granice klasa (sve opcije) i početi prikupljati podatke za procjenjivanje usporedivosti između Država članica koje koriste te lokacije Opcija 3) - kolacionirati podatkovne skupove koji povezuju zajedničku metriku s nacionalnim metrikama Država članica i predložiti vrijednosti OEK-a za nacionalne metrike koje koriste te podatke (Opcija 2)		
Rujan-listopad 2005.	P4 Izvršavanje o napretku ZIS-a: - izvijestiti o tekućoj primjeni procedure određivanja granica - utvrđivanje interkalibracijskih lokacija koje predstavljaju dogovorene granice klasa	Sažeti izvješća o napretku ZIS-a i priprema sastanka RS A	Sastanak u listopadu 2005.: - uočiti nedosljednosti u klasifikacijskim rezultatima DČ
Listopad 2005. – siječanj 2006.	- finalizirati prikupljanje podataka za interkalibracijske lokacije, procijeniti usporedivost metoda procjene Država članica i uočiti dosljednosti (Opcija 3) - finalizirati kolacioniranje podatkovnih skupova koji povezuju zajedničku metriku s nacionalnim metrikama Država članica i odrediti vrijednosti OEK-a za nacionalne metrike (Opcija 2) - nastaviti razvoj i pregled procedure određivanja granica (Opcija 1)		
Siječanj-veljača 2006.	P5 Izvjestiti o napretku ZIS-a - izvijestiti o tekućoj primjeni procedure određivanja granica - uočavanje nedosljednosti unutar ZIS-a	Sažeti izvješća o napretku ZIS-a i pripremiti sastanak RS A; prijedlozi za rješavanje nedosljednosti između klasifikacijskih rezultata Država članica	Sastanak u veljači 2006.: - riješiti nedosljednosti između klasifikacijskih rezultata Država članica tamo gdje je to moguće
Veljača-svibanj 2006.	ZIS-ovi izvršavaju prijedloge o rješavanju nedosljednosti između klasifikacijskih rezultata Država članica, i predlažu revizije interkalibracijskog registra u skladu s tim		

²⁹ Za to prvo izvješće, ZIS-ovi mogu odlučiti koncentrirati se na posebne zajedničke interkalibracijske tipove, pritiske i/ili elemente kakvoće

	revizijama		
Svibanj-lipanj 2006.	P6 ZIS-ovi izrađuju specifična izvješća prema tipovima uključujući granične vrijednosti OEK-a; identifikacija lokacija koje predstavljaju granice dobrog stanja	Konačni nacrt upravnih skupina koje integriraju izvješća ZIS-ova	Sastanak u lipnju 2006.: - suglasnost RS A o interkalibracijskom izvješću koje uključuje granične vrijednosti OEK-a i koje treba podnijeti SKS-u i Odboru za ODV.
Lipanj-prosinac 2006.	Dogovor SKS-a, Odbora za ODV Prijevod Formalna suglasnost Odbora za ODV		
Prosinac 2006.	Objavljivanje Konačnog interkalibracijskog izvješća		

Tablica 4.2 – Sažeti prikaz prekretnica (ključnih točki) za rad ZIS-ova u interkalibracijskom procesu

		Datum izvješća	Datum sastanka RS A
P 1	Izvješće o napretku za RS A: - sastav i koordinacija - prvi prijedlozi o opcijama - rezultati u slučaju pilotskog rada	7-8. srpnja 2004.	7-8. srpnja 2004.
P 2	Priprema planova rada za ZIS: - predložena opcija ili opcije - predložena zajednička metrika (ako je primjenjiva), prepoznavanje potreba za novim prikupljanjem podataka prvi prijedlog procedure određivanja granica - prikaz vremenske tablice u glavnim crtama	17. rujna 2004.	7-8. listopada 2004.
P 3	Izvješće o napretku ZIS-a - prvo izvješće o proceduri određivanja granica (korištenjem internetske strukture izvješćivanja) (uključujući načela određivanja referentnih uvjeta) ³⁰ - pregled podatkovnih zahtjeva	2 tjedna prije sastanka RS A	Ožujak 2005.
P 4	Izvješće o napretku: - izvješće o tekućoj primjeni procedure određivanja granica (korištenjem internetske strukture izvješćivanja) - identifikacija interkalibracijskih lokacija koje predstavljaju dogovorene granice klase	2 tjedna prije sastanka RS A	listopad 2005.
P 5	Izvješće o napretku ZIS - izvješće o tekućoj primjeni procedure određivanja granica (korištenjem internetske strukture izvješćivanja) - uočavanje nedosljednosti unutar ZIS-a	2 tjedna prije sastanka RS A	Veljača 2006.
P 6	Izvješća specifična za pojedine tipove koja	2 tjedna prije sastanka	Lipanj 2006.

³⁰ Za to prvo izvješće, ZIS-ovi mogu odlučiti koncentrirati se na specifične interkalibracijske tipove, pritiske i/ili elemente kakvoće

	uključuju granične vrijednosti OEK-a i identifikacija lokacija koje predstavljaju dogovorene granice dobrog stanja	RS A	
--	--	------	--

Prilog I. Okvir za utvrđivanje graničnih vrijednosti klasa u skladu s normativnim definicijama ODV-a

[Provoditi iterativno sa stručnim skupinama na razini vodne kategorije ili ZIS-a]

Donja tablica donosi proceduru koja je osmišljena kako bi zajamčila, primijeni li se ispravno, da će granične vrijednosti dobrog stanja OEK-a utvrđene za pojedinu metodu procjene biti u skladu s normativnim definicijama iz Priloga V ODV-a. Procedura se oslanja na utvrđivanje podataka koji pokazuju degradiranje elementa biološke kakvoće za zajednički interkalibracijski tip.

ZIS-ovi trebaju primijeniti tu proceduru određivanja granica za svaki od zajedničkih interkalibracijskih tipova te redovito izvještavati RS A o tome na koji su način primijenili različite korake. Koraci se ne moraju nužno izvršavati navedenim redoslijedom. Umjesto toga, o procesu treba razmišljati kao o iterativnom procesu. Međutim, ZIS-ovi trebaju dovršiti sve korake prije kraja interkalibracijske realizacije (2006.).

Nacrt komponentni procedure određivanja granica	
1. Opisati referentne uvjete za elemente biološke kakvoće specifične za tip	<i>Referentni su uvjeti početni korak klasifikacije ODV-a. Uvjet za interkalibraciju rezultata klasifikacije dogovor je o referentnim uvjetima za zajednički interkalibracijski tip. ZIS-ovi trebaju opisati proceduru i kriterije za izvođenje referentnih uvjeta i primijeniti navedeno na svoje zajedničke interkalibracijske tipove.</i> <i>Usporedba stavova Država članica o tome što 'vrlo sitna smetnja' znači u praksi će vjerojatno naglasiti sve potencijalno bitne razlike u stavovima Država članica o granicama klasa</i>

<p>2. Dogovoriti pravila za utvrđivanje granice vrlo dobro-dobro za element biološke kakvoće u skladu s normativnim definicijama</p>	<p><i>Treba dati eksplicitan opis toga što predstavlja «sitno odstupanje od referentnih uvjeta».</i> <i>Interkalibracija zahtijeva dogovor o načinu na koji se izvodi biološka granična vrijednost vrlo dobro-dobro³¹. To može uključivati povezanost s fizikalno-kemijskim i hidromorfološkim uvjetima.</i> <i>Usporedba pristupa Država članica treba naglasiti sve potencijalno bitne razlike.</i></p>
<p>3. Uspostaviti podatkovni skup koji ilustrira referentne uvjete i degradaciju elementa biološke kakvoće prema stupnju pritiska³²</p>	<p><i>Klase ekološkog stanja predstavljaju različite stupnjeve degradacije u odnosu na referentne uvjete u pogledu stanja bioloških elemenata kakvoće. Podaci o liniji degradacije potrebni su za tumačenje i ilustriranje normativnih definicija.</i> <i>Opis linije degradacije treba biti poveziv s kriterijima koji su navedeni u normativnim definicijama. Opise treba dati pomoću pojmova metrike izvedene iz osnovnih bioloških podataka. Sam stupanj pritiska trebao bi po mogućnosti biti kvantificiran u odnosu na biološke promjene jer je to potrebno da se ostvare određene potrebne redukcije pritiska radi postizanja dobrog stanja za biološki element³³</i></p>
<p>4. Opisati kriterije za dobro stanje i umjereno dobro stanje izvedene iz normativnih definicija i vezane za način na koji element kakvoće degradira iz referentnih uvjeta uz povećanje pritiska</p>	<p><i>Određivanje granice mora se temeljiti na zajedničkom razumijevanju značenja normativnih definicija vrlo dobre, dobre i umjereno dobre klase u kontekstu svakog interkalibracijskog tipa/ elementa kakvoće/kombinacije pritiska.</i></p>
<p>5. Metoda/kriteriji korišteni za izvođenje graničnih vrijednosti dobrog-umjereno dobrog stanja</p>	<p><i>Kriteriji koji su razvijeni u točki 4 mogu se prenijeti u okvir pravila za određivanje granica – završna komponenta procedure određivanja granica</i></p>
<p>6. Primijeniti kriterije na podatkovni skup ili skupove koji su utvrđeni u koraku 3 i utvrditi vrijednosti OEK-a za granice vrlo dobrog-dobrog i dobrog-umjereno dobrog ekološkog stanja</p>	<p><i>Ishod procedure određivanja granica jesu referente vrijednosti i granične vrijednost OEK-a za dobro stanje koje su utvrđene u skladu s normativnim definicijama ODV-a.</i></p>

³¹ Ako se za kvantifikaciju referentnih uvjeta i/ili granica klasa koristi prostorna mreža referentnih lokacija pomoću statističkih kriterija, treba navesti kriterije koji se koriste za biranje lokacija za tu referentnu mrežu (npr. kriteriji pritiska, «najbolja dostupna», itd.)

³² Pomoću zajedničke metrike (opcija 1-2) ili metoda procjene Država članica (opcija 3)

³³ Stupanj pritiska ne mora biti kvantificiran – iako bi to bilo korisno za svrhe provjeravanja usporedivosti

Popis II.: Popis Zemljopisnih interkalibracijskih skupina (ZIS-ova)

Neformalni koordinator(i) za ZIS (članovi Upravne skupine za ZIS-ove za središnja jezera i rijeke) navedeni su **podebljano**

Zemljopisne interkalibracijske skupine

1) Rijeke

Naziv ZIS-a	Zemlje koje sačinjavaju ZIS-ove za rijeke
Sjeverna ZI Skupina	Finska Irska Norveška Švedska Ujedinjeno Kraljevstvo
Centralna/baltička	Austrija Belgija Češka Republika Danska Estonija Francuska Njemačka Irska Italija Latvija Litva Luksemburg Nizozemska Poljska Španjolska Švedska Ujedinjeno Kraljevstvo
Alpska	Austrija Francuska Njemačka Italija

	Slovenija Španjolska
Istočna kontinentalna (ICPDR)	Austrija Bugarska Češka Republika Grčka Mađarska Rumunjska Slovačka
Sredozemna	Cipar Francuska Grčka Italija Malta Portugal Španjolska

2) Jezera

Naziv ZIS-a	Zemlje koje sačinjavaju ZIS-ove za jezera
Sjeverna	Finska Irska Norveška Švedska Ujedinjeno Kraljevstvo
Središnja/baltička	Belgija Danska Estonija Francuska Njemačka Mađarska Litva Latvija Nizozemska Poljska Ujedinjeno Kraljevstvo
Atlantska	Irska Portugal Španjolska Ujedinjeno Kraljevstvo
Alpska	Austrija Francuska Njemačka Italija Slovenija
Sredozemna	Cipar Francuska Grčka Italija Malta Portugal Rumunjska Španjolska

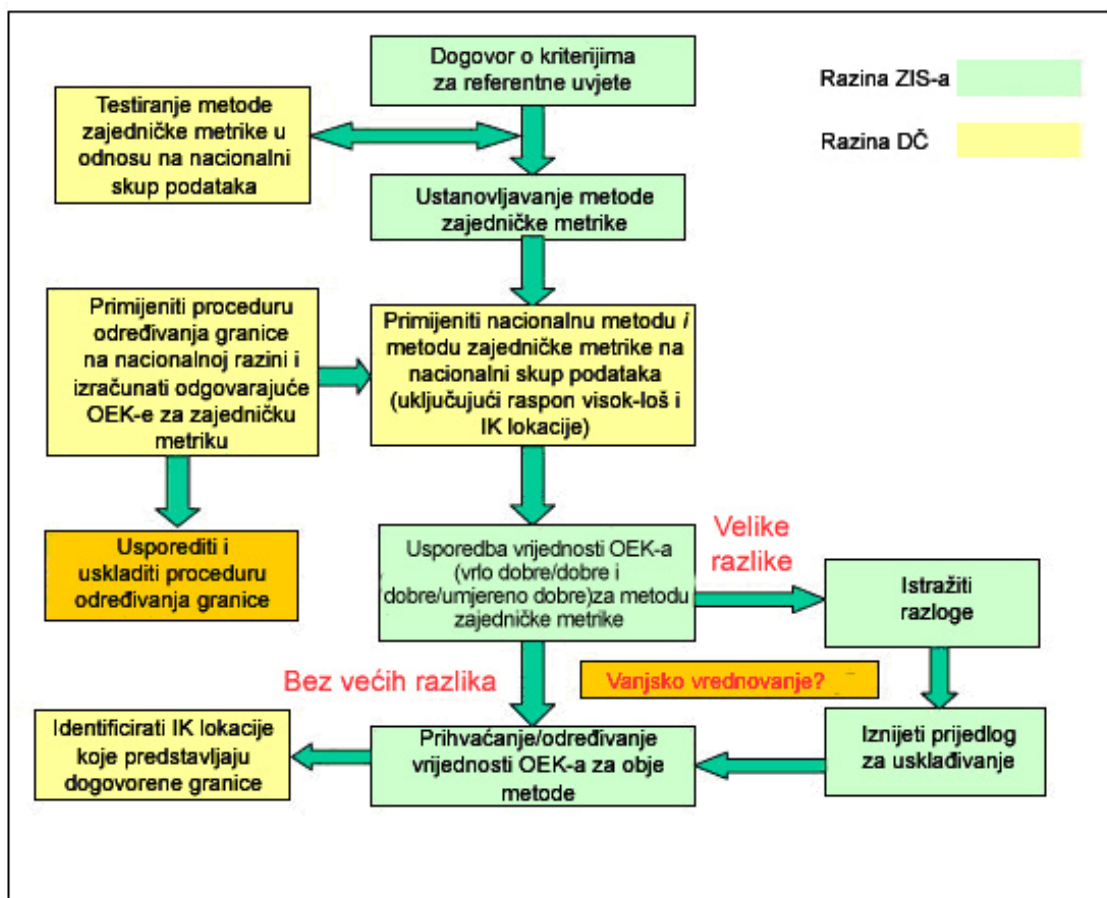
3) Prijelazne i priobalne vode

ODV ZIS Dokument s uputama br. 14:
Vodič za interkalibracijski proces 2004.-2006.

Naziv ZIS-a	Zemlje koje sačinjavaju priobalne ZIS-ove
Baltička	Danska Estonija Finska Njemačka Litva Latvija Poljska Švedska
Sjeveroistočno atlantska	Belgija Danska Francuska Njemačka Irska Nizozemska Norveška Portugla Španjolska Švedska Ujedinjeno Kraljevstvo
Sredozemna	Cipar Francuska Grčka Italija Malta Slovenija Španjolska
Crnomorska	Bugarska Rumunjska

Prilog III: Primjer hibridne interkalibracijske opcije

Primjer hibridnog interkalibracijskog pristupa nalazi se na Slici III.1. Prema tom pristupu, granice početno određuje Država članica (kao kod Opcije 3), zatim se uspoređuju sa zajedničkom metrikom (kao kod Opcije 2) te se po potrebi usklađuju. Zajedničke metrike omogućuju usporedbu klasifikacijskih rezultata diljem ZIS-ova. Nekoliko ZIS-ova za rijeke prepoznalo je upravo ovu opciju kao opciju koja najviše obećava te su je testirali u jesen 2004. Da bi ovaj pristup bio uspješan, od ključne je važnosti da postoji suglasnost unutar ZIS-a u pogledu kriterija za izvođenje referentnih uvjeta.

Slika III.1: Primjer hibridnog interkalibracijskog pristupa, koji kombinira elemente Opcija 2 i 3

Kod ovog pristupa nije potrebno prikupiti po jedan skup podataka na razini ZIS-a čime se izbjegava problem kolacioniranja podataka iz različitih zemalja koje primjenjuju različite metode. Umjesto toga, Države članice primjenjuju zajedničku metriku na svoje skupove podataka te vrše usporedbu s rezultatima svojih nacionalnih procjena. Ovaj je pristup naročito podesan u slučajevima kada Države članice od početka interkalibracijske realizaciju imaju uspostavljene relativno dobro razvijene metode procjene (npr. metoda procjene makro-beskralježnjaka za rijeke) i kada je dostupna čvrsta zajednička metrika. Procedura prolazi testiranje u alpskim, sredozemnim i središnjim/baltičkim ZIS-ovima za rijeke, uz vrlo obećavajuće rezultate.

S obzirom na to da u početku proceduru određivanja granica primjenjuju samo Države članice koje koriste vlastite podatke i metode, bit će potrebno usporediti i uskladiti različite korake procedure utvrđivanja granice unutar ZIS-a. Pokaže li usporedba klasifikacijskih rezultata Država članica koje koriste zajedničku metriku kako nema većih razlika između zemalja, zadatak bi trebao biti relativno trivijalan; ako pak postoje veće razlike koje se ne mogu unutar ZIS-a riješiti, može biti potrebno izravno primijeniti proceduru određivanja granica klasa na skup podataka za vrednovanje, odnosno *benchmarking* (najbolja dostupna klasifikacija).

Okolišne teme
Općenito
Voda
Zemlja
Zrak
Industrija
Otpad
Priroda
Urbane teme

ODV ZIS Dokument s uputama br. 14:
Vodič za interkalibracijski proces 2004.-2006.

Financiranje
Pravo
Ekonomija
Procjenjivanje
Nuklearna pitanja
Rizici
Obrazovanje

Potražite katalog naših izdanja na:
<http://europa.eu.int/comm/envirnment/pubs/home.htm>

Ured za publikacije
Publications.eu.int
ISBN: 92-894-9471-9
ISSN: 1725-1087